जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको

अन्तरिम विधान-

सन् २०२० (वि.सं. २०७७)

Hulakinews

जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको- विधान २०७७ (सन् २०२०)

प्रस्तावनाः

नेपाल एक स्वतन्त्र, सार्वभौमसत्ता सम्पन्न, बहुजातीय, बहुभाषिक र बहुसाँस्कृतिक विविधतायुक्त पहिचान भएको मुलुक हो भन्ने तथ्यलाई आत्मसात गर्दै, राज्यको हरेक अङ्ग र तहहरूमा जातीय, लैङ्गिक, सामुदायिक जनसङ्ख्याको आधारमा यथासक्य समानुपातिक प्रतिनिधित्वलाई सुनिश्चित गरी समानता, धर्मनिरपेक्षता, सङ्घीयता र लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थागत गरी राज्यको वर्तमान एकल जातीय वर्चस्व हुने नश्लवादी चरित्रलाई परिवर्तन गरी प्रदेशहरूलाई पहिचानमा आधारित राज्य पुनर्संरचनाका लागि सङ्घर्षशील रहँदै, समाजमा विद्यमान विभेद र सिमान्तीकरणको अन्त्य गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै,

निरङ्कुश शासनको अन्त्य तथा मुलुकको सार्वभौमसत्ता र अखण्डता, शान्ति र अग्रगमनको पक्षमा भएका संयुक्त जनआन्दोलन, जनयुद्ध, समानता समावेशिता र सङ्घीयता निमित्त भएका ऐतिहासिक मधेस जनविद्रोहहरू, आदिवासी जनजाति, खस, थारू, शिल्पीरदलित, महिला, मुस्लिम, अल्पसङ्ख्यक लगायतका उत्पीडित समुदायले विगतमा चलाएको सङ्घर्ष र परिवर्तनका क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवनको बलिदान दिनु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहीदहरूप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै,

आन्तरिक औपनिवेशिक नीति अन्तर्गत राजनीतिक, आर्थिक, जातीय, भाषिक, साँस्कृतिक शोषण र उत्पीडनमा पारिएका समुदायहरूको मधेस जनविद्रोह तथा आदिवासी जनजाति, खस, थारु, शिल्पीरदलित, मुस्लिम, पिछडा वर्ग, अल्पसङ्ख्यक समुदाय लगायतको आन्दोलनमा व्यक्त भावना अनुरूप राष्ट्रिय पहिचानको मान्यता, भाषा संस्कृतिको संरक्षण-सम्वर्द्धन गर्न, तराई-मधेस, पहाड र हिमालका जनताबिच भावनात्मक एकता र सम्बन्धलाई बलियो बनाई राष्ट्रिय एकताको आधारलाई विकसित र प्रवर्द्धन गर्दै, नागरिक सर्वोच्चता, विधीको शासन, प्रेस स्वतन्त्रता, स्वतन्त्र न्यायप्रणाली, समानता, सामाजिक न्याय, सङ्घीय शासन प्रणाली, लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, समानुपातिक-समावेशी प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितता गर्दै, आर्थिक समानता, समृद्धि, सामाजिक न्याय, सुशासन र समतामूलक समाजको निर्माण र संयुक्त राष्ट्रसङ्घको मान्यता अनुरूप आत्मनिर्णयको अधिकारसहितको सङ्घीय राज्य स्थापित गर्ने ध्येयप्रति प्रतिवद्ध रहँदै,

वर्णव्यवस्थाद्वारा सृजित जातपात तथा जातिप्रथा र पितृसत्तात्मक चिन्तनको आधारमा निर्माण गरिएका लैङ्गिक असमानता र विभेदका साथै जातीय अहङ्कारवादी मनोवृत्ति विरूद्ध बैज्ञानिक सोच र दृष्टिकोणका आधारमा समाजलाई बुझ्ने, व्याख्या गर्ने र परिवर्तन गर्ने वैचारिक प्रतिवद्धता र ध्येयका साथ राष्ट्रिय मुक्ति आन्दोलन, वगीय आन्दोलन र सामाजिक मुक्ति आन्दोलनलाई एकाकार गरी नेपालमा समुन्नत सङ्घीय समाजवाद तथा समाजवादी लोकतन्त्रको मूल्य मान्यतालाई स्थापना गर्ने सङ्कल्प गर्दै,

नेपाली समाजको आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणका लागि राष्ट्रिय पुँजीको विकास गर्दै गाँस, बास, कपास, शिक्षा, स्वास्थ्य रोजगारी, सुरक्षा जस्ता जनताका आधारभूत आवश्यकताहरूको सुनिश्चितताका साथ सङ्घीय समाजवादी लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य व्यवस्था स्थापना गर्ने रणनीतिक लक्ष्य

प्राप्तिका लागि सामुहिक नेतृत्व र समावेशी प्रतिनिधित्व भएको राष्ट्रिय चरित्रको पार्टी निर्माण गर्नु अपरिहार्य ठान्दै,

देशको समृद्धि र विकासका लागि तराई/मधेस, पहाड र हिमालको विशिष्टतालाई संवोधन गर्ने, समावेशीता र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यका साथ नेपालका आदिवासी जनजाति, मधेसी, थारू, शिल्पी/दलित, खस, आर्य, मुस्लिम, महिला, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक, फरक क्षमता भएका र अल्पसङ्ख्ययक तथा सीमान्तकृत समुदायलगायत सबै खाले उत्पीडनमा परेका नेपालका श्रमजीवी जनता र उत्पीडित समुदायको हित, मानवद्वारा मानवलाई गर्ने सबै प्रकारको शोषण, उत्पीडन र विभदको अन्त्य तथा समतामूलक समृद्धिका पक्षधरहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने शक्तिशाली राजनीतिक पार्टीको अपरिहार्य आवश्यकतालाई महशूस गरी राष्ट्रिय जनता पार्टी, नेपाल र समाजवादी पार्टी एकीकृत गरी विचार मिल्ने अन्य राजनीतिक शक्ति, व्यक्ति-व्यक्तित्व, सङ्घ संस्था र आम जनता समेतलाई यसै पार्टीमा गोलबन्द गर्ने उद्देश्यले जनता समाजवादी पार्टी, नेपाल (Janata Samajvadi Party, Nepal) नामक पार्टी स्थापना गरी यो विधान जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद १

१. पार्टीको नाम : यस राजनीतिक दलको नाम जनता समाजवादी पार्टी, नेपाल हुने छ । सङ्क्षिप्तमा यसलाई जसपा, नेपाल भनिने छ । अङ्ग्रेजीमा यसलाई (People's Socialist Party, Nepal) भनिने छ ।

२. विधानको नाम र प्रारम्भः यो विधानको नाम जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको विधान हुने छ । यो विधान तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ ।

३. परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा,

(१) 'पार्टी' भन्नाले जनता समाजवादी पार्टी, नेपाल सम्झनु पर्छ ।

(२) 'विधान' भन्नाले जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको विधान सम्झनु पर्दछ ।

(३) 'अध्यक्ष' भन्नाले केन्द्रिय, प्रदेश, जिल्ला, निर्वाचन क्षेत्र वा स्थानीय तह लगायत यस विधानमा उल्लेखित विभिन्न समिति र उपसमिति र आयोगका सम्बन्धित अध्यक्षहरुलाई समेत जनाउँछ ।

(४) प्रमुख भन्नाले : विभिन्न समिति, उपसमिति, परिषद्/आयोगका सम्बन्धीत प्रमुखहरुलाई सम्झनु पर्छ ।

(५) 'सदस्य' भन्नाले जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

(६) 'केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति' भन्नाले जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिलाई सम्झनु पर्छ ।

Hulaknews

(७) 'केन्द्रीय समिति' भन्नाले जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको केन्दीय समिति सम्झनु पर्छ ।

(८) 'अधिवेशन' भन्नाले सङ्घीय तहमा महाधिवेशन र प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अधिवेशन भन्ने सम्झनु पर्छ ।

(९) समानुपातिक समावेशी भन्नाले जातीय, सामुदायिक र लैङ्गिक जनसङ्ख्याको आधारमा प्रतिनिधित्व गरिने मान्यतालाई सम्झनु पर्छ ।

(१०) 'प्रदेश' भन्नाले सङ्घीय एकाईलाई सम्झनु पर्छ । यस शब्दले पहिचानमा आधारित प्रादेशिक संरचनालाई समेत जनाउने छ ।

(११) 'पालिका' भन्नाले महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाऊँपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

(१२) 'नियमावली' भन्नाले जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको विधान बमोजिम बनेका नियमावलीहरू सम्झनु पर्छ ।

(१३) तोकिए बमोजिम भन्नाले यस विधान, नियमावली र सो अन्तर्गत केन्द्रीय समितिले तोकेको र जारी गरेको परिपत्र वा निर्देशन समेत सम्झनु पर्छ ।

(३) झण्डा, लोगो र चुनाव चिन्हः

(१) पार्टीको झण्डा अनुसूची (१) बमोजिम हुने छ ।

(२) पार्टीको छाप अनुसूची (२) मा उल्लेख भए बमोजिम हुने छ ।

(३) पार्टीको चुनाव चिन्ह अनुसूची (३) बमोजिम हुने छ ।

(४) पार्टीको लोगो अनुसूची (४) बमोजिम हुने छ ।

परिच्छेद २

५.पार्टीका मुख्य उद्देश्यहरूः

(१) राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, भाषिक, सांस्कृतिक, लैंगिक, भौगोलिक तथा जातिय, धार्मिक, सामुदायिक विभेद र शोषणलाई समूल अन्त्य गर्ने ।

(२) महिला, शिल्पी/दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारु, राना थारु, मुस्लिम, खसआर्य, पिछडिएको क्षेत्र, अपाङ्गता भएको व्यक्ति, अल्पसंख्यक, पिछडावर्ग लगायतको निम्ति पहिचान र अधिकारयुक्त समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तमा आधारित लोकतान्त्रिक सङ्घीय गणतन्त्रात्मक समतावादी समाजको स्थापना गरी आधुनिक नेपाल निर्माण गर्ने ।

Hulakinews

(३) हिमाल, पहाड र तराई/मधेशका रहेका विभिन्न समुदायहरूबीच भावनात्मक एकता विकसित गर्दै पहिचानमा आधारित सङ्घीय राज्य संरचनाको स्थापना गर्ने ।

(४) सङ्घीयता, सुशासन, समतामुलक समृद्धि, सामाजिक न्याय, लोकतन्त्र र समाजवादको माध्ययमबाट समाजको रूपान्तरण गर्ने ।

(५) राज्यका सबै अंग, तह र निकायहरूमा राष्ट्रिय/जातीय जनसङ्ख्याका आधारमा समानुपातिक समावेशी प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नु ।

(६) सहभागितामूलक समावेशी लोकतन्त्र सहितको समुन्नत सामाजिक, आर्थिक तथा राजनीतिक प्रणालीको विकास गर्नु ।

परिच्छेद ३

Hulakinews

६. सदस्यता सम्वन्धी व्यवस्थाः (१) सदस्यको योग्यताः देहायको योग्यता पुगेको कुनै पनि व्यक्ति पार्टीको सदस्य बन्न सक्ने छन्,

क) नैतिक पतन हुने फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको पार्टीको नीति, सिद्धान्त र विचारप्रति आस्था राख्ने १८ वर्ष उमेर पुगेको नेपाली नागरिक ।

ग) पार्टीले तोकेको जिम्मेवारी पूरा गर्ने ।

घ) पार्टीले तोकेको सदस्यता शुल्क र लेवी बुझाउने ।

७. सदस्यता प्राप्त गर्ने प्रकृयाः (१) पार्टी सदस्यता प्राप्त गर्न ईच्छुक तथा तोकिएको योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकले यस विधानको अनुसूची ५ मा उल्लेखित सदस्यता आवेदन सम्बन्धित समिति वा कार्यालयमा आवेदन गर्न सक्ने छन् । सदस्यताको सिफारिस फारामसहित पार्टीको स्थानीय तहले गर्ने छ ।

(२) आवेदनमाथि आवश्यक छलफल गरी प्रदेश समितिले १५ दिनभित्र सदस्यताबारे निर्णय गर्ने छ ।

(३) सदस्यता आवेदन स्वीकृत भएपछि तोकिएको शुल्क तिरी सदस्यता लिन सकिने छ ।

(४) सदस्यता बिबरण सुरक्षित राख्ने दायित्व सदस्य र सम्बन्धित समितिको हुने छ ।

(५) कुनै सदस्यको कार्यक्षेत्र स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा एक तहभन्दा माथिल्लो समितिले वा सङ्लग्न दुवै समितिहरूले सूचना आदानप्रदान गरी निवेदनका आधारमा स्थानान्तरण गर्न सक्ने छन् । यस्तो बिबरण केन्द्रीय अभिलेखमा समेत अध्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।

(६) पार्टीको सदस्यताको सम्पूर्ण अभिलेख केन्द्रीय तथा प्रदेशको सङ्गठन विभागमा रहने छ । स्थानीय समितिहरूले पनि आ- आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्रका सबै सदस्यहरूको अभिलेख राख्नुपर्ने छ । सदस्यहरूको अभिलेख फाराम अनुसूची (६) बमोजिम हुने छ ।

८. सदस्यता शुल्कः (१) पार्टी सदस्यता प्राप्तिका लागि आवेदन शुल्क रु १०र तथा वार्षिक सदस्यता शुल्क रु १०० र बुझाउनुपर्ने छ ।

(२) प्रत्येक वर्ष सदस्यता शुल्क तिरी सदस्यता नवीकरण गर्नुपर्ने छ ।

(३) सदस्यता शुल्कको अतिरिक्त सदस्यहरूले पार्टीले तोके बमोजिम लेवी तिर्नुपर्ने छ ।

९. सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकारः पार्टी सदस्यहरूको काम कर्तव्य र अधिकार निम्न बमोजिम हुने छ ।

(१) पार्टीको नीति, सिद्धान्त र विचारको रक्षा, प्रयोग र विकास गर्ने ।

(२) पार्टीले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम, अभियान र आन्दोलनमा सहभागी हुने ।

(३) पार्टीका बैठक, सभा, सम्मेलन, अधिवेशन र महाधिवेशनमा तोकिएको विधि र प्रक्रिया अनुरूप सहभागी हुने, चुन्ने, चुनिने अधिकारको प्रयोग गर्नु, निर्णयको कार्यान्वयन गर्ने ।

(४) पार्टीको नीति सिद्धान्त योजनाअनुरूप जनहितका सामाजिक कार्यहरूमा सक्रिय हुने ।

(५) पार्टीको सम्पत्तिको रक्षा गर्ने ।

(६) देशको समृद्धि, सामाजिक न्याय र सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको सुदृढीकरण, विकास र अग्रगतिका लागि सङ्घीय समाजवादी गणतन्त्र प्राप्तीका लागि हमेशा तत्पर रहने ।

१० सदस्यताको समाप्तीः देहायका अवस्थामा पार्टीको सदस्यता समाप्त हुने छ,

(१) मृत्यु भएमा ।

(२) पार्टी हित विपरीत काम गरेको अभियोग प्रमाणित भई पार्टीको वैधानिक प्रक्रिया अनुरूप निष्काशनको कारबाहीमा परेमा ।

(३) सदस्य स्वयंले पार्टी परित्याग वा राजीनामा गरेमा ।

(४) पार्टीको जानकारीबिना एक वर्षभन्दा बढी समय सम्पर्क बाहिर रहेमा ।

(५) वार्षिक सदस्यता नविकरण नगरेमा ।

(६) पार्टीले तोकेको सदस्यता शुल्क वा लेवी नबुझाएमा ।

परिच्छेद-४

केन्द्रीय संरचना

११. पार्टीको केन्द्रिय स्तरका संरचना देहाय बमोजिमको रहने छ र

(१) राष्ट्रिय महाधिवेशन
(२) सङ्घीय परिषद
(३) केन्द्रीय समिति
(४) केन्द्रिय राजनीतिक समिति
(५) केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति
(६) केन्द्रीय सल्लाहकार समिति
(७) सङ्घीय संसदीय दल
(८) केन्द्रीय विज्ञ परिषद
(९) केन्द्रीय निर्वाचन आयोग
(१०) केन्द्रीय अनुशासन आयोग
(११) केन्द्रीय लेखापरिक्षण आयोग

१२.राष्ट्रिय महाधिवेशनः

(१) राष्ट्रिय महाधिवेशन पार्टीको सर्वशक्ति सम्पन्न सर्वोच्च निकाय हुने छ।

(२) राष्ट्रिय महाधिवेशनले पार्टीको केन्द्रिय समिति सहित केन्द्रीय स्तरका समितिहरुको प्रतिवेदनको पुनरावलोकन र अनुमोदन गर्नेछ।

(३) प्रत्येक सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्रका सदस्यहरू तोकिएको विधि र प्रक्रिया अनुसार चयन भएका महाधिवेशन प्रतिनिधिहरु सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्र भन्दा माथिल्लो समितिहरूबाट चयन भएका प्रतिनिधिहरू महाधिवेशनका सदस्य हुने छन्।

(४) राष्ट्रिय महाधिवेशनले केन्द्रीय समितिको निर्वाचन गर्नेछ।

(५) राष्ट्रिय महाधिवेशनले पार्टीसंग सम्बन्धित विभिन्न विषयमा प्रस्तुत गरिएका दस्तावेज र प्रस्तावहरुमाथि छलफल गरी पारित गर्नेछ।

(६) राष्ट्रिय महाधिवेशनले विधान संशोधन गर्न सक्ने छ र विशेष परिस्थितिवश केन्द्रीय समिति वा कार्यकारिणी समितिबाट विधानमा गरिएको संशोधन राष्ट्रिय महाधिवेशनबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ।

(७) महाधिवेशन पर्यवेक्षकः- विभिन्न भातृसंगठन, शुभेच्छुक संगठन र अन्य विशिष्ट व्यक्तित्त्वबाट प्रतिनिधित्व हुनेगरी महाधिवेशनमा पर्यवेक्षकहरुको सहभागिता रहने छ। पर्यवेक्षकलाई मताधिकार हुने छैन।

Hulakinews

(८) महाधिवेशन प्रत्येक ५ वर्षमा हुने छ तर विशेष कारणबश तोकिएको समयमा हुन नसकेमा अधिकतम् ६ महिना सम्म थप गर्न सकिने छ ।

(९) केन्द्रीय समिति महाधिवेशनको आयोजक हुनेछ ।

१३. सङ्घीय परिषदः

(१)पार्टीको एक सङ्घीय परिषद रहने छ । यो दुई महाधिवेशन बीचको सर्वोच्च अंग हुने छ र महाधिवेशनप्रति उत्तरदायी हुने छ ।

(२) पार्टी एकीकरणको बेला समायोजन गरिएका सदस्यहरू र तोकिएका निकायका पदेन अध्यक्षरसदस्यहरू यसका सदस्य रहने छन् ।

(३) यसको अधिकतम संख्या ११०१ हुने छ ।

(१४) सङ्घीय परिषदको अधिकार र कर्तव्यः

(१) केन्द्रिय समितिले प्रस्तुत गरेका प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी पारित गर्ने ।
(२) केन्द्रिय समितिको कार्यको मूल्यांकन गरी केन्द्रिय समितिलाई आवश्यक सुझाव र निर्देशन दिने ।
(३) समसामयिक विषयहरुमा पार्टीको नीति तय गर्ने तथा राजनीतिक प्रतिवेदन एवम् प्रस्ताव पारित गर्ने ।
(४) पार्टीको कामको आवधिक समीक्षा र पार्टी संचालनको लागि नीति निर्माण गर्ने ।. तोकिएको अन्य कार्य गर्ने ।

(५) तोकिएको अन्य काम गर्ने ।

१५ केन्द्रीय समिति

(१) पार्टीको केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिले क्षेत्रीय, सामुदायिक, लैङ्गिक सन्तुलन र वर्तमान संगठनको वस्तुस्थितिलाई मद्दनजर राख्दै उपयुक्त संख्या तोकी केन्द्रीय समितिको गठन गर्नेछ ।

(२) केन्द्रीय समितिको बैठक कम्तीमा ६ महिनामा १ पटक बस्ने छ ।

(३) केन्द्रीय समितिको बैठक अध्यक्षको निर्देशनबाट बोलाईने छ ।

(४) केन्द्रीय समितिको बैठक विशेष कारणबस आवश्यक भएको उल्लेख गर्दै केन्द्रीय समितिको २५प्रतिशत वा सो भन्दा बढी केन्द्रीय सदस्यले अध्यक्षलाई लिखित आग्रह गरेमा अध्यक्षले १५ दिनभित्र केन्द्रीय समितिको बैठक बोलाउनु पर्नेछ ।

१६. केन्द्रीय समितिको काम,कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुने छः

(१) केन्द्रीय समिति महाधिवेशनप्रति उत्तरदायी हुने छ ।

(२) महाधिवेशनद्वारा पारित नीति, निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्दै पार्टीको उद्देश्य प्राप्तिका लागि केन्द्रीय समितिले समसामयिक विषय र परिस्थितिको विश्लेषण गरी पार्टीलाई आगाडि बढाउन रणनीति, कार्यनीति र कार्यक्रम तयार गर्नेछ र मातहतका निकायलाई सोही अनुसार गर्न गराउन निर्देशन दिने छ ।

(३) पार्टीको आचार संहिता पालना गराउने र अनुशासन कायम राख्न आवश्यक निर्देशन दिने।

(४) केन्द्रीय समितिले पार्टीको विभिन्न कार्यक्रम संचालन र रेखदेखको लागि आवश्यकता अनुसार बिभिन्न विभागहरुको गठन गर्नेछ ।

(५) केन्द्रीय समितिले आवश्यकतानुसार पार्टीलाई आवश्यक पर्ने समिति र उपसमिति, समन्वय समिति र आयोगहरू गठन गर्न सक्ने छ ।

(६) केन्द्रीय समितिले पार्टीको मुखपत्र लगायत आवश्यक सामग्रीहरु प्रकाशन गर्ने गराउने।

(७) अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा पार्टीको सम्बन्ध बिस्तार गर्ने ।

(८) पार्टीको स्थानीय समिति तथा भातृसंगठन/जनवर्गीय संगठनहरुलाई आवश्यक निर्देशन दिने तथा तिनीहरुको कार्यको अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा मूल्यांकन गर्ने ।

(९) केन्द्रीय सल्लाहकार समिति, विज्ञ परिषद्, अनुशासन आयोग, निर्वाचन आयोग र लेखा परिक्षण आयोगका सचिवहरू केन्द्रीय समितिका पदेन सदस्य हने छन् ।

(१०) केन्द्रीय समिति विधानको तथा नियामवलीको व्याख्या गर्ने सर्वोच्च निकाय हुने छ ।

१७.केन्द्रिय राजनीतिक समितिः

(१) पार्टीको समसामयिक विषयमा महत्त्वपूर्ण नीतिगत निर्णय गर्न १०१ सदस्यीय केन्द्रिय राजनीतिक समिति हुने छ ।

(२) केन्द्रीय समिति नवसेको वा वस्न नसकेको अवस्थामा केन्द्रीय समितिको अधिकार यस समितिले प्रयोग गर्नेछ ।

(३) यस समितिको बैठक कम्तीमा तीन महिनामा एक पटक बस्नु पर्ने छ ।

(४) यस समितिद्वारा भएका निर्णयहरु केन्द्रीय समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराउनु पर्ने छ ।

(५) केन्द्रीय सल्लाहकार समिति, विज्ञ परिषद्, अनुशासन आयोग, निर्वाचन आयोग र लेखा परिक्षण आयोगका प्रमुखहरू राजनीतिक समितिको पदेन सदस्य हुने छन् ।

Hulakinews

१८. केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिः

(१) पार्टीद्वारा तत्काल सम्पादन गर्नु पर्ने विषयमा निर्णय गर्नु केन्द्रिय कार्यकारिणी समितिको प्रमुख कार्यभार हुने छ ।

(२) केन्द्रियकारिणी समिति ५१ सदस्यीय हुने छ ।

(३) केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिको बैठक १५ दिनमा एक पटक बस्ने छ ।

(४) केन्द्रिय समिति र केन्द्रिय स्थायी समिति तत्काल बस्न नसक्ने अवस्था भएमा ती समितिका सबै कार्य यसै समितिबाट हुने छ ।

(५) पार्टीको कार्य संचालन गर्न आवश्यक देखिएमा केन्द्रिय कार्यकारिणी समितिले आफ्नो समितिको संख्याको एक तिहाईसम्म सदस्य राखी केन्द्रिय सचिवालय गठन गर्न सक्ने छ । केन्द्रीय कार्यालयको व्यवस्थापन लगायतका आवश्यक कार्य सचिवालयले गर्नेछ ।

(६) यस विधानमा आवश्यकता अनुसार थपघट वा संशोधन गर्ने अधिकार केन्द्रिय कार्यकारिणी समितिलाई हुने छ । तर, यस्तो थपघट वा संशोधन सम्बन्धित समितिबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

१९. केन्द्रीय पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

(१) सङ्घीय परिषद अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार ।

(क) सङ्घीय परिषद्को अध्यक्षको हैसियतमा पार्टी कामको नेतृत्व गर्ने,

(ख) पार्टीको केन्द्रीय सल्लाहकार समिति, केन्द्रीय अनुशासन आयोग, केन्द्रीय लेखापरीक्षण आयोग, केन्द्रीय निर्वाचन आयोग तथा केन्द्रीय विज्ञ परिषद् लगायत सबै सङ्घीयरकेन्द्रीय निकायहरूको संयोजन गर्ने,

(ग) पार्टीको नीति निर्माणमा भूमिका निर्वाह गर्ने,

(घ) राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा पार्टीको सम्बन्ध र प्रतिष्ठा बढाउन आवश्यक पहल गर्ने,

(ङ) देशमा विभिन्न राजनीतिक दलहरूबिच

सहकार्य र ध्रुवीकरणको पहल गर्ने,

(च) पार्टी एकतालाई मजबुत बनाउन पार्टीभित्रका समस्याहरू समाधान गर्न पहल गर्ने,

(छ) पार्टीका नीति निर्णयहरू कार्यान्वयनको समन्वय, निरीक्षण र अनुगमन गर्ने,

(ज) पार्टीका विभिन्न निकायहरूबिच नियन्त्रण र सन्तुलन कायम गर्ने,

(झ) विधान अन्तर्गतका आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्ने ।

Hulakinews

(२) केन्द्रीय समितिको अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार,

(क) केन्द्रीय समितिको अध्यक्षको हैसियतमा पार्टी कामको नेतृत्व गर्ने,

(ख) पार्टीका बैठकहरूमा कार्यसूची प्रस्तुत गर्ने, नीति निर्माणमा भूमिका खेल्ने र पार्टी निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने,

(ग) आफूमा निहीत अधिकार सहअध्यक्ष तथा उपाध्यक्षहरूमा प्रत्यायोजन गर्ने,

(घ) मुख्य प्रवक्ताको रूपमा पार्टीको प्रतिनिधित्व गर्ने तथा आवश्यकता परे पार्टीका पदाधिकारीहरू मध्येबाट प्रवक्ता तोक्ने,

(ङ) पार्टीको तर्फबाट राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार प्रतिनिधित्व गर्ने र गर्न लगाउने,

(च) मातहतका समितिहरूलाई परिचालन तथा आवश्यक निर्देशन दिने,

(छ) केन्द्रीय निकायहरू र केन्द्रीय स्तरबाट सम्पन्न हुने कामहरूको समन्वय, निरीक्षण र अनुगमन गर्ने,

(ज) केन्द्रीय समितिका सदस्यहरूको राजिनामा स्वीकृत गर्ने ।

(झ) विधान अन्तर्गतका आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(३) वरिष्ठ नेताको काम, कर्तव्य र अधिकार,

(क) पार्टीको तर्फबाट तोकिएका केन्द्रीय विभागका कामहरूको समन्वय र अनुगमन गर्ने,

(ख) पार्टी एकतालाई मजबुत बनाउन पार्टीभित्रका समस्याहरू समाधान गर्न पहल गर्ने,

(ग) पार्टीले दिएका जिम्मेवारी पुरा गर्ने,

(घ) पार्टीका नीति निर्णयहरू कार्यान्वयनको समन्वय, निरीक्षण र अनुगमन गर्ने,

(ङ) विधान अन्तर्गतका आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(४) सह अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार,

(क) पार्टीको दैनिक कार्य सञ्चालनमा अध्यक्षलाई सहयोग गर्ने र अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षको अधिकार र कर्तव्यहरूको प्रयोग र पालना गर्ने,

(ख) पार्टीको तर्फबाट तोकिएका केन्द्रीय संयन्त्रका कामहरूको समन्वय र अनुगमन गर्ने,

(ग) केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिले दिएको जिम्मेवारी पुरा गर्ने,   ।

(घ) विधान अन्तर्गतका आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्ने ।

Hulakinews

(५) वरिष्ठ उपाध्यक्ष र उपाध्यक्षहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार (

(क) अध्यक्ष र सहअध्यक्षको काममा सहयोग गर्ने,

(ख) अध्यक्ष र सहअध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्ष र सहअध्यक्षको अधिकार र कर्तव्यहरू प्रयोग र पालना गर्ने,

(ग) विभिन्न प्रदेशका कामहरूको समन्वय र अनुगमन गर्ने,

(घ) पार्टीका केन्द्रीय विभाग तथा संयन्त्रका कामहरूको जिम्मेवारी बहन गर्ने,

(ङ) केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिले तोकेका अन्य कामहरू गर्ने ।

(६) महासचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार,

(क) अध्यक्षको परामर्शमा महाधिवेशन, सङ्घीय परिषद्, केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिको बैठक बोलाउने,

(ख) महाधिवेशन, सङ्घीय परिषद्, केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिको बैठक सञ्चालन गर्ने,

(ग) केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिले गरेका निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्ने गराउने,

(घ) पार्टीको संगठनात्मक कामहरुको समन्वय गर्ने काममा प्रमुख भुमिका निर्वाह गर्ने,

(ङ) केन्द्रीय कार्यालय सञ्चालनका लागि तोकिएका उपमहासचिव, सचिव, कोषाध्यक्ष, प्रचार विभाग प्रमुख लगायत आवश्यक सदस्यहरूको कार्यालय व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने,

(च) पार्टीका सबै किसिमका अभिलेखहरू राख्ने र राख्न लगाउने,

(छ) पार्टी सङ्गठन र जनसङ्गठनका कामलाई चुस्त दुरुस्त, प्रभावकारी, गतिशील, अनुशासित र व्यवस्थित गर्न आवधिक रूपमा सङ्गठनात्मक कार्य योजना प्रस्तुत गर्ने ।

(ज) माथिल्ला समितिहरूका आवश्यक निर्णय र निर्देशनहरूलाई तलका समितिहरूमा प्रवाहित गर्ने र तलका समितिका रिपोर्ट प्राप्त गरी व्यवस्थित बनाउने,

(झ) आफूमा निहीत अधिकार उपमहासचिव तथा सचिवहरूमा प्रत्यायोजन गर्ने,

(ञ) केन्द्रीय समितिले तोकेको अन्य कार्यहरू गर्ने,

(७) उपमहासचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार,

Hulakinews

(क) पार्टीको महासचिवलाई सहयोग गर्ने र महासचिवको अनुपस्थितिमा महासचिवको अधिकार र कर्तव्यहरूको प्रयोग र पालन गर्ने,

(ख) कार्यालय व्यवस्थापन, पार्टी सङ्गठन, जनसङ्गठन र केन्द्रीय विभागको जिम्मेवारी बहन गर्ने,

(ग) केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिले तोकेका अन्य कामहरू गर्ने,

(८) सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार,

(क) महासचिव र उपमहासचिवहरूको काममा सहयोग गर्ने,

(ख) केन्द्रीय कार्यालय, पार्टी सङ्गठन, जनसङ्गठन तथा केन्द्रीय विभागका कामहरूको जिम्मेवारी बहन गर्ने,

(ख) केन्द्रीय समितिले दिएको जिम्मेवारी बहन गर्ने,

(घ) केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिले तोकेका अन्य कामहरू गर्ने,

(९) कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) केन्द्रीय कोषको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने तथा आय-व्ययको अभिलेख राख्ने,

(ख) केन्द्रीय कोषको निर्माण तथा व्यवस्थापनको योजना बनाउने र त्यसलाई केन्द्रीय समितिबाट पारित गराई लागु गर्ने,

(ग) पार्टी कोषको सञ्चालन गर्ने,

(घ) आय स्रोतहरूको सङ्कलन, परिचालन विस्तारका साथै केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिमको बैंक खाता खोली कोषलाई व्यवस्थित गर्ने,

(ङ) नियमानुसार लेखा परीक्षण गराउने,

(च) केन्द्रीय समिति, राजनीतिक समिति र कार्यकारिणी समितिले तोकेका अन्य कामहरू गर्ने ।

२०. केन्द्रिय सल्लाहकार समितिः

(१) केन्द्रीय सल्लाहकार समितिको गठन केन्द्रीय समितिबाट हुने छ । यो समिति केन्द्रीय समितिप्रति उत्तरदायी रहने छ ।

(२) यसका सदस्यहरूको मर्यादाक्रम केन्द्रीय समिति सदस्य सरह हुने छ ।

(३) यस समितिले पार्टीको नीति निर्माण, कार्यान्वयन ,संगठनात्मक आवश्यकता लगायत पार्टीको हितमा केन्द्रीय समितिलाई आवश्यक सल्लाह र सुझाव प्रस्तुत गर्नेछ ।

(४) पार्टीको आम गतिविधि बारे राय-सुझावसहितको समीक्षात्मक टिप्पणीहरू पेश गर्न सक्ने छ ।

२२.केन्द्रीय विज्ञ परिषदः

(१) पार्टीको नीति निर्धारण सहितको कार्यमा सहयोग दिन बिभिन्न क्षेत्रका विषय(विज्ञहरू सम्मिलित केन्द्रिय विज्ञ परिषद हुने छ ।

(२) केन्द्रिय विज्ञ परिषदको गठन, विधि र काम कर्तव्य तथा अधिकार केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुने छ ।

२३. केन्द्रिय निर्वाचन आयोगः

(१) पार्टीको सबै तहको निर्वाचन व्यवस्थित रुपमा सम्पन्न गर्न गराउन केन्द्रिय समितिले केन्द्रिय निर्वाचन आयोग गठन गर्नेछ ।

(२) यसको काम, कर्तव्य र अधिकार केन्द्रिय समितिबाट तोकिए बमोजिम हुने छ ।

२४.केन्द्रिय अनुशासन आयोगः

(१) केन्द्रिय अनुशासन आयोगको गठन, विधि र काम कर्तव्य तथा अधिकार केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुने छ ।

(२) केन्द्रिय अनुशासन आयोग केन्द्रिय महाधिवेशनप्रति जिम्मेवार हुने छ ।

(३) यसको प्रमुख कार्य केन्द्रिय कार्यकारिणीले गरेको अनुशासनको कारबाहीमाथ परेको पुनरावेदन हेर्नु हुने छ ।

२५. केन्द्रिय लेखापरीक्षण आयोगः

(१) पार्टीभित्रको लेखा परीक्षण सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य सम्पादन गर्न गराउन केन्द्रिय लेखा परीक्षण आयोग हुने छ ।

(२) केन्द्रिय लेखा परीक्षण आयोगको गठन, विधि र काम कर्तव्य तथा अधिकार केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुने छ ।

(३) केन्द्रिय लेखा परीक्षण आयोग केन्द्रिय महाधिवेशनप्रति जिम्मेवार हुने छ ।

२६. भातृ र जनवर्गीय सङ्घठनहरूः

(१) पार्टीको नीति, विचार र सिद्धान्त कार्यान्वयनका लागि विभिन्न वर्ग, पेसा र समुदायहरूमा भातृ जनवर्गीय सङ्घगठनहरू निर्माण र सञ्चालन गरिने छ ।

(२) भातृ, जनवर्गीय सङ्घ(संगठनहरू वैचारिक र राजनीतिक रूपले पार्टीसँग आबद्ध र सङ्गठनात्मक रूपमा स्वायत्त हुने छन् ।

Hulaknews

(३) प्रत्येक भातृ, जनवर्गीय सङ्घ(संगठनहरूले पार्टीको सम्बन्धित तहसँग समन्वय गरी आफ्नो विधान अनुरूप समयभित्रै सङ्घीय तहमा राष्ट्रिय सम्मेलन तथा प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सम्मेलन गर्नुपर्ने छ ।सबै तहका भातृ, जनवर्गीयसङ्घ(संगठनहरू तथा पार्टी निकटका सङ्घ संस्थाहरूलाई पार्टी नीति अनुरूप सञ्चालन गर्न भातृ, जनवर्गीयसङ्घ(संगठनहरूका पदाधिकारी र आवश्यक व्यक्तिहरू रहेको संयन्त्र गठन गरिने छ ।

(४) संयन्त्रहरूको बैठक इन्चार्जकै अध्यक्षतामा हुने छ र त्यस्तो संयन्त्रहरूलाई सम्बन्धित तहको पार्टी समितिले सञ्चालन गर्ने छ ।

(५) संयन्त्रका सदस्यहरूको स्तर केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुने छ ।

२७. विभागहरूः

(१) पार्टीको सङ्घीय र प्रादेशिक तहमा सम्बन्धित समितिको निर्णयानुसार विभागहरू गठन गर्न सकिने छ । यस्ता विभागहरू पार्टी सङ्गठन र राजकीय मामलासँग सम्बन्धित हुने छन् ।

(२) स्थानीय तहमा पनि आवश्यकतानुसार विभागहरू गठन गर्न सकिने छ ।

(३) विभाग अन्तर्गत आवश्यकता अनुसार विभिन्न डेस्कहरू राख्न सकिने छ ।

(४) विभागको काम, कर्तव्य र अधिकार केन्द्रीय समितिले व्यवस्था गरे बमोजिम हुने छ ।

२८.इन्चार्ज र सहइन्चार्जहरूः

(१) विभिन्न तहका पार्टी समितिहरूले मातहतका समितिहरू तथा भातृ, जनवर्गीयसङ्घ(संगठनहरूमा आफ्नो प्रतिनिधिको रूपमा आवश्यकता अनुसार ईन्चार्ज र सहइन्चार्ज खटाउन सक्ने छ ।

(२) त्यस्ता इन्चार्ज र सहइन्चार्जहरूको मुख्य काम पार्टी प्रतिनिधिको रूपमा मातहत समितिमा पार्टी धारणा स्पष्ट पार्नु, पार्टीको निर्देशन कार्यान्वयनमा समितिहरूको बिचमा समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्नु र मातहत समितिको सुझाव माथिल्लो समितिमा प्रस्तुत गर्नु हुने छ ।

(३) प्रदेश र महानगरपालिका स्तरका लागि केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति र स्थानीय तह जिल्ला, उपमहानगर/नगरपालिका/ गा.पा. आदिका लागि प्रदेश समितिले इन्चार्ज वा सहइन्चार्ज तोक्न सक्ने छ ।

परिच्छेद-५

२१. संसदीय दलः

(१) जनता समाजवादी पार्टीको तर्फबाट प्रतिनिधित्त्व गर्ने सांसदहरुको सङ्घीय संसदमा सङ्घीय संसदीय दल र प्रदेशसभाहरुमा प्रदेशसभा संसदीय दल हुने छ ।
(२) पार्टीको सङ्घीय संसदीय दल र प्रदेशसभा संसदीय दलहरुको आ(आफ्नो विधान हुने छ ।
(३) सङ्घीय संसदीय दलको विधान पार्टीको कार्यकारिणी समितिबाट र प्रदेशसभा संसदीय दलको विधान प्रदेश समितिबाट अनुमोदित हुनु पर्नेछ ।

Hulakinews

परिच्छेद-६

प्रदेश समिति र प्रादेशिक निकायहरू

२९. पार्टीका प्रादेशिक निकायहरूः पार्टीका प्रादेशिक निकायहरू देहाय बमोजिम रहने छन् (

१.प्रदेश अधिवेशन

२.प्रदेश परिषद्

३.प्रदेश समिति

४.पहिचानमा आधारित प्रादेशिक संरचनाहरू

५.प्रदेश सल्लाहकार समिति

६.प्रदेश विज्ञ परिषद्

७.प्रादेशिक आयोगहरू

३०. प्रदेश अधिवेशनः प्रदेश अधिवेशन प्रदेशको सर्वोच्च निकाय हुने छ । यसको आयोजना प्रदेश समितिद्वारा सामान्यतः ४/५ वर्षमा गरिने छ । प्रदेश अधिवेशनका निम्ति प्रतिनिधि चयन, त्यसको अनुपात, निर्वाचन प्रक्रिया प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्रका आधारमा प्रदेश समितिले निश्चित गर्ने छ । प्रदेश अधिवेशनमा सम्बन्धित प्रदेशभित्रका पहिचानमा आधारित राष्ट्रिय समिति, जिल्ला समन्वय समिति, स्वायत, संरक्षित र विशेष क्षेत्र समिति तथा निर्वाचन क्षेत्र समन्वय समिति र प्रदेशका जनसङ्गठनहरूको प्रतिनिधि रहने छन् । कुल निर्वाचित प्रतिनिधिको १० प्रतिशतमा नबढाई प्रदेश समितिले प्रदेश अधिवेशनका प्रतिनिधित्व हुन नसकेका समुदाय महिला, शिल्पी(दलित) अल्पसङ्ख्यक तथासीमान्तकृत समुदायका प्रतिनिधिहरूको मनोनयन गर्न सक्ने छ ।

३१. प्रदेश अधिवेशनका काम, कर्तव्य र अधिकारः प्रदेश अधिवेशनले आफनो क्षेत्राधिकारभित्र यसै विधानमा उल्लेख भएको महाधिवेशनले गर्ने भनी उल्लेख भएका सम्पूर्ण काम गर्नेछ ।

३२. प्रदेश परिषदः प्रदेश परिषद तोकिए बमोजिम गठन गरिने छ ।

३३. प्रदेश समितिः (१) प्रदेश समिति दुई प्रदेश अधिवेशनबिचको प्रमुख कार्यकारी निकाय हुने छ । केन्द्रीय समिति र प्रदेश समितिको सम्बन्ध सहयोगात्मक र समन्वयात्मक हुने छ । केन्द्रीय समितिको क्षेत्राधिकारभित्रका कामहरूमा गरिएको निर्देशन पालना गर्नु प्रदेश समितिको कर्तव्य हुने छ । यो समिति, प्रदेश अधिवेशनप्रति उत्तरदायी रहने छ ।

(२) प्रदेश समितिमा अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-५, मुख्य सचिव-१, सचिव- ३, कोषाध्यक्ष-१ समेत निर्वाचित, मनोनित र पदेन सदस्य गरी ९९ जनासम्म हुने छ । पहिचानमा आधारित राष्ट्रिय समितिका अध्यक्ष प्रदेश समितिको पदेन सदस्य हुने छ । समावेशी प्रतिनिधित्वको प्रयोजनका लागि अधिवेशनबाट

निर्वाचित कुल सदस्य सङ्ख्याको १० प्रतिशतभन्दा बढी नहुने गरी प्रदेश समितिले मनोनित गर्न सक्ने छ ।

३४. प्रदेश समितिका काम, कर्तव्य र अधिकारः

(१) समितिका पदाधिकारीहरूको कार्यकारिणी समिति गठन गर्ने ।

(२) प्रदेश सल्लाहकार समिति, प्रदेश अनुशासन आयोग, प्रदेश लेखा परीक्षण आयोग, प्रदेश विज्ञ परिषद् तथा प्रदेश निर्वाचन आयोगका प्रमुख तथा सदस्यहरू चयन गर्ने छ ।

(३) आवश्यकतानुसार तोकिए बमोजिम प्रादेशिक विभाग र संयन्त्र एवम् कार्यदलहरू गठन गर्ने र तिनीहरूको अधिकार तथा कर्तव्य तोक्ने ।

(४) आवश्यकता अनुसार प्रादेशिक तहमा प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(५) प्रदेश समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको कार्य विभाजन गर्ने ।

(६) महाधिवेशन र प्रदेश अधिवेशनका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्न योजना बनाउने ।

(७) आफ्नो समितिको नियमित बैठकका साथै विधान बमोजिम प्रदेश अधिवेशन आयोजना गर्ने ।

(८) तोकिएको प्रक्रिया तथा मापदण्ड बमोजिम पार्टी सदस्यता प्रदान गर्ने तथा केन्द्रमा अभिलेख पठाउने ।

(९) प्रदेश अधिवेशन तथा बैठकका लागि आवश्यक दस्तावेजहरू तयार गर्ने ।

(१०) प्रादेशिक मुखपत्र लगायत आवश्यक सामग्रीको सम्पादन र प्रकाशन गर्ने,

(११) तोकिए बमोजिम पार्टी कोषको सञ्चालन गर्ने ।

(१२) जनसङ्गठनहरूको प्रादेशिक संयन्त्रहरू गठन गर्ने र तिनीहरूको कामको सुपरिवेक्षण तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।

(१३) प्रदेश सरकार, संसद तथा स्थानीय तह सञ्चालन सम्बन्धी नीति निर्माण र परिचालन गर्ने ।

(१४) मातहतका समिति तथा विभागहरूको कामको समन्वय, अनुगमन र निरिक्षण गर्ने ।

(१५) पार्टी एकता र हितमा खलल पर्ने मातहत समितिका निर्णयहरूको पुनरावलोकन गर्ने र आफ्नो जिम्मेवारी पुरा नगर्ने समितिलाई आवश्यक कारबाही गर्नेरगराउने ।

(१६) मातहत समितिलाई विधान बमोजिम आर्थिक दायित्व र लेवी तोक्ने तथा तोकिए बमोजिमको हिस्सा केन्द्रमा पठाउने ।

(१७) प्रदेश समिति र प्रादेशिक निकायका सदस्यहरूको राजिनामा स्वीकृत गर्ने ।

Hulakinews

(१८) राजिनामा गरी वा निधन भई वा अनुशासनको कारबाहीमा परी प्रदेश समितिका कुनै सदस्यको पद रिक्त हुन आएमा अर्को निर्वाचन नभए सम्मका लागि सो पदपूर्ति गर्ने ।

(१९) पार्टी हित विपरीत कार्य गर्ने तथा पार्टी विधानको उल्लङ्घन गर्ने प्रदेश समिति तथा प्रादेशिक निकायका पदाधिकारी र सदस्यहरूमाथि कारवाही गर्ने।

(२०) प्रदेशभित्रका प्रशासनिक कामहरूको समन्वय गर्ने।

(२१) विधानमा तोकिएका अन्य कामहरू गर्ने ।

३५.प्रादेशिक कार्यकारिणी समिति काम कर्तव्य र अधिकारः

प्रदेश समितिको कार्यकारिणी समिति र पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार आ-आफ्नो प्रदेशको क्षेत्राधिकारभित्र रही केन्द्रीय समितिको कार्यकारिणी समिति र पदाधिकारीहरूका हकमा तोकिए अनुरूप हुने छ । साथै केन्द्रीय समितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव र कोषाध्यक्षले प्रयोग गर्ने काम, कर्तव्य र अधिकार आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्र प्रदेश समितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, मुख्य सचिव,सचिव र कोषाध्यक्षले प्रयोग गर्ने छन् ।

३६. प्रदेश सल्लाहकार समितिः प्रदेश सल्लाहकार समिति प्रदेश समितिले गठन गर्नेछ र यो समिति प्रदेश समितिप्रति उत्तरदायी हुने छ । सल्लाहकार मितिको प्रमुख प्रदेश कार्यकारिणी समिति र प्रदेश समितिको पदेन सदस्य हुने छ । यसका सदस्यहरूको मर्यादा प्रदेश समितिका सदस्य सरह हुने छ ।

प्रदेश सल्लाहकार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्र केन्द्रीय सल्लाहकार समितिले प्रयोग गर्ने अधिकार सरह हुने छ ।

३७. प्रदेश विज्ञ परिषदः प्रदेश विज्ञ परिषद् प्रदेश समितिप्रति उत्तरदायी हुने छ । यस समितिको प्रमुख प्रदेश कार्यकारिणी समिति र सचिव प्रदेश समितिको पदेन सदस्य हुने छ । यसका सदस्यहरूको मर्यादा प्रदेश समितिका सदस्य सरह हुने छ । प्रदेश विज्ञ परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्र केन्द्रीय विज्ञ परिषद्ले प्रयोग गर्ने अधिकार सरह हुने छ ।

३८. प्रादेशिक आयोगहरूः प्रदेश स्तरको काम सम्पन्न गर्न प्रादेशिक अनुशासन आयोग, लेखापरीक्षण आयोग र निर्वाचन आयोग रहने छन् । प्रदेशको क्षेत्राधिकारभित्र ती आयोगहरूले सङ्घीय आयोगको कामसँग नबाझिने गरी सोही बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्ने छन् ।

३९. पहिचानमा आधारित प्रादेशिक संरचनाः (१) पहिचानमा आधारित प्रादेशिक संरचनाको रूपमा पार्टीमा राष्ट्रिय समितिहरू हुने छन् ।

(२) पहिचानमा आधारित प्रादेशिक संरचनाहरू लिम्बुवान राष्ट्रिय समिति, किरात राष्ट्रिय समिति, मधेस राष्ट्रिय समिति, शेर्पालुङ्ग, राष्ट्रिय समिति, नेवाः राष्ट्रिय समिति, ताम्सालिङ राष्ट्रिय समिति, तमुवान राष्ट्रिय समिति, मगरात राष्ट्रिय समिति, थरुहट राष्ट्रिय समिति, खसान राष्ट्रिय समिति र शिल्पी विशेष प्रदेश समिति हुने छन् । शिल्पी/दलित प्रदेश समिति बाहेक सबै पहिचानमा आधारित

राष्ट्रिय समितिहरूमा जिल्ला समन्वय समितिका अध्यक्षहरू, सम्बन्धित प्रदेश समितिले तोकेका प्रदेशका सदस्यहरू,सम्बन्धित राष्ट्रिय समितिभित्रका विशेष संरचनाका अध्यक्षहरू तथा समितिले आफ्नो कुल सदस्य सङ्ख्याको १५ प्रतिशतभन्दा बढी नहुने गरी मनोनित गरेका सदस्यहरू रहने छन् । पार्टी एकीकरणको प्रयोजनका लागि सदस्यहरू थप गर्न सकिने छ । यस समितिले अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-३, मुख्यसचिव- १, सचिव-३, कोषाध्यक्ष-१ निर्वाचित गर्ने छ ।

(३) यस सम्बन्धी अन्य व्यवस्था पार्टी केन्द्रीय समिति तोके बमोजिम हुने छ ।

(४) पहिचानमा आधारित राष्ट्रिय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार निम्नानुसार हुने छन् (

(क) समितिका पदाधिकारीहरूको कार्यकारिणीसमिति गठन गर्ने ।

(ख) पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको कार्य विभाजन गर्ने,

(ग) मातहतका समितिहरू परिचालन गर्ने तथा आवश्यकतानुसार विभाग र संयन्त्र गठन गर्ने ।

(घ) आफ्नो कार्य क्षेत्रमा प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

(ङ) केन्द्र र प्रदेश समितिका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्न योजना बनाउने,

(च) तोकिएको प्रक्रिया तथा मापदण्ड बमोजिम पार्टी सदस्यता प्रदान गर्न स्थानीय तहबाट सिफारिस भई आएका उपर राय सहित प्रदेश समितिमा पठाउने ।

(छ) आफ्नो मुखपत्र लगायत आवश्यक सामग्रीको सम्पादन र प्रकाशन गर्ने,

(ज) तोकिए बमोजिम पार्टी कोषको सञ्चालन गर्ने,

(झ) आफ्नो समितिका सदस्यहरूको राजिनामा स्वीकृत गर्ने,

(ञ) पहिचान र अधिकारसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय आन्दोलन सञ्चालन गर्ने,

(ट) विधानमा तोकिएका अन्य कामहरू गर्ने,

(५) पहिचानमा आधारित प्रादेशिक संरचना दुईभन्दा बढी प्रदेशमा विभाजित भएमा राष्ट्रिय समन्वय समिति गठन गरी पदाधिकारी चयन गरिने छ । विभाजित संरचनामा १ जना संयोजक तोकिने छ ।

४०. गैरभोगोलिक विशेष प्रदेश समितिः

विभिन्न जिल्लाहरूबाट नेवाः प्रदेशमा आई बसोबास गर्ने पार्टी सदस्यहरूलाई परिचालन गर्न एक गैरभौगोलिक विशेष प्रदेश समिति हुने छ । यस समिति मातहत बौद्धिक पेसाकर्मी, मजदूर, विद्यार्थी र सम्पर्क विशेष जिल्ला समितिहरू रहने छन् । विशेष जिल्ला समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार जिल्ला समन्वय समिति सरह हुने छ । यस समितिले ३ नम्बर प्रदेश समिति र नेवाः राष्ट्रिय समितिसँग समन्वय गरी काम गर्नुपर्ने छ । यस सन्दर्भमा थप व्यवस्था केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुने छ ।

४१. प्रवास विशेष समितिः प्रवासमा रहेका पार्टी सदस्यहरूबिच पार्टी कामलाई व्यवस्थित गर्न एक प्रवास विशेष समिति हुने छ । यस समितिको काम प्रवासमा रहेका नेपालीहरूबिच पार्टी विस्तार गर्नु हुने छ । यसको हैसियत प्रदेश

समिति सरह हुने छ । यसका सन्दर्भमा थप व्यवस्था केन्द्रीय समिति तोके बमोजिम हुने छ ।

परिच्छेद-७

४२.विशेष संरचना तथा स्थानीय तहहरूः विशेष संरचनामा बन्ने जातीय, भाषिक, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक पहिचानमा आधारित स्वायत्त क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्रको गठन हुनेछ ।

मुस्लिम समुदायको समेत स्वायत्त संरचना बन्नेछ यि सबै संरचनाहरुको प्रक्रिया, साङ्गठानिक विषय तथा क्षेत्राधिकारका साथै यसको काम, कर्तव्य र अधिकार केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुने छ ।

४३. स्थानीय समितिहरूः (१)स्थानीय समितिहरूलाई एक तहमाथिको समितिले सञ्चालन गर्नेछन् । सामान्यतः देशको राजनीतिक र प्रशासनिक ढाँचा अनुसार स्थानीय तहका समितिहरूको देहाय बमोजिम नामाकरण गरिने छ ।

(१) जिल्ला समन्वय समिति

(२) निर्वाचन क्षेत्र समन्वय समिति

(क) सङ्घीय

(ख) प्रदेश सभा

(३) पालिका समिति

(क) गाउँपालिका

(ख) महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका र नगरपालिका

(४) वडा समिति

(२) स्थानीय समितिहरूले आवश्यकता अनुसार सल्लाहकार समिति गठन गर्न सक्ने छन् ।

४४. जिल्ला समन्वय समितिः (१) जिल्लाभित्रका पालिकाहरूको कामको समन्वय गर्न तथा पार्टी सम्बन्धी बिभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गर्न प्रत्येक जिल्लामा आवश्यक सदस्य संख्या रहने गरी एक जिल्ला समन्वय समिति रहने छ ।

Hulakinews

(२) जिल्ला समन्वय समितिले जिल्ला भित्र पार्टीका कार्यहरू सुचारु र व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्न ५१ सदस्यीय जिल्ला समिति गठन गर्नेछ र जिल्ला समितिले १५ सदस्यीय जिल्ला कार्यकारिणी समिति गठन गर्नेछ । आवश्यकता अनुसार जिल्ला परिषद गठन गर्न सकिनेछ ।

(३) जिल्ला समन्वय समितिका अधिकार र कर्तव्य देहाय बमोजिम हुने छन,

१. आफूमध्येबाट अध्यक्ष १ उपाध्यक्ष ३, सचिव ३, उपसचिव १ तथा कोषाध्यक्ष १ चयन गर्ने,

२. जिल्ला अन्तर्गत रहेका पालिका समितिहरूको समन्वय गर्ने,

३. तोकिएको समयमा नियमित बैठक गर्ने, कामको योजना बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने,

४. आफ्नो समितिका सदस्यहरूको कार्य विभाजन गर्ने,

५. समितिमा प्रतिनिधित्व हुन नसकेका लोपोन्मुख, अल्पसङ्ख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायहरू सहित कुल निर्धारित सदस्य सङ्ख्याको १५ प्रतिशतसम्म मनोनित गर्ने,

६. आवश्यकता अनुसार विभाग, संयन्त्र एवम् कार्यदलहरू गठन गर्ने,

७. मातहत सङ्गठनको काममा नेतृत्व प्रदान गर्ने र सुपरिवेक्षण गर्ने,

८. माथिल्लो समितिका निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्ने गराउने, ९. सदस्यता शुल्क, लेवी सङ्कलन तथा कोष सञ्चालन गर्ने,

१२. माथिल्लो समितिमा नियमित रूपमा सदस्यता शुल्क र लेवी पठाउने,

१३. आय-व्ययको अभिलेख राख्ने र लेखा परीक्षण गराउने,

१४. जनसङ्गठनहरूको निर्माण तथा परिचालन गर्ने,

१५. आफ्नो समितिका सदस्यहरूको राजिनामा स्वीकृत गर्ने,

१६.अनुशासन उल्लङ्घन गर्ने समितिका सदस्यहरू उपर अनुशासनको कारबाही गर्ने,

१७ कुनै स्थान रिक्त हुन आएमा विधान बमोजिम पदपूर्ति गर्ने,

१९. स्थानीय तहमा प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरूलाई परिचालन गर्ने,

२०. विधानले दिएको अन्य कामहरू गर्ने ।

४५. निर्वाचन क्षेत्रीय समितिः

(१) एक भन्दा बढी सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्र भएका जिल्लाका प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रीय समन्वय समिति गठन हुने छ ।

(२) प्रदेशको विकास निर्माणको कामलाई समन्वय गर्न र पार्टीले तोकेको अन्य काम गर्न प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र समन्वय समिति हुने छ । यसको गठन प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रीय समन्वय समितिले गर्ने छ ।

४६. पालिका समिति तथा वडा समितिः पालिका समिति तथा वडा समितिहरू पार्टीका आधारभूत स्थानीय तह हुन् । यी समितिहरूमा आवश्यकतानुसार पदाधिकारी तथा सदस्यहरु रहने छन् । यी समितिहरू आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्र अधिकारसम्पन्न हुने छन् । ती समितिहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुने छ ।

(१) प्रत्येक गाउँपालिका, नगरपालिका, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकामा पालिका समिति रहने छ । यसको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएबमोजिम हुने छ । यी समितिहरू आ-आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्र पार्टीको विस्तार, प्रचार-प्रसार र सुदृढीकरणमा ध्यान दिने छन् । पालिका समितिले वडास्तरमा पार्टी सङ्गठन र जनसङ्गठनहरू गठन गरी परिचालन गर्ने छन् र माथिल्ला समितिहरूको निर्णय र निर्देशनहरूलाई आफ्नो क्षेत्रभित्र लागु गर्नेछन् ।

(२) प्रत्येक गाउँपालिका, नगरपालिका, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिका भित्रका वडाहरूमा पार्टीका वडा समितिहरू रहने छन् । आवश्यकतानुसार वडा समितिको मातहत टोल समितिहरू पनि गठन गर्न सकिने छ । यिनीहरूले पार्टीको प्रारम्भिक समितिको रूपमा काम गर्ने छन् र पार्टीको कार्यलाई जनस्तरमा विस्तार र सुदृढीकरण गर्नेछ ।

(३) आ-आफ्ना क्षेत्रका पार्टीका गतिविधिहरूबारे माथिल्लो समितिहरूलाई नियमित जानकारी गराउने छन् ।

Hulakinews

परिच्छेद-८

पार्टीको सङ्गठनात्मक सिद्धान्त

४७. सङ्गठनात्मक सिद्धान्तः

पार्टीको सङ्गठनात्मक सिद्धान्त लोकतान्त्रिक अकेन्द्रीयताको हुने छ । यसका आधारभूत विशेषताहरू निम्नानुसार हुने छन,

(१) पार्टीको सार्वभौमसत्ता पार्टीका सदस्यहरूमा निहित हुने छ ।

(२)पार्टी सामूहिक नेतृत्व र व्यक्तिगत जिम्मेवारीको आधारमा सञ्चालन हुने छ ।

(३) केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहहरूमा विधान अनुसार पार्टीको शक्ति बाँडफाँट हुने छ ।

(४)व्यक्ति सङ्गठनको र सङ्गठन महाधिवेशनको मातहत हुने छ ।

(५)माथिल्लो समितिको निर्णय तल्लो समितिले पालना गर्नुपर्ने छ ।

(६) अल्पमतले बहुमतको निर्णय पालन गर्नुपर्ने छ । अल्पमतको विचारको सम्मान गरिने छ ।

४८. आन्तरिक लोकतन्त्रः (१) कुनैपनि मातहत समितिले माथिल्लो समितिको वा सदस्यलेसमितिको निर्णय र विचारप्रति आफ्नो समितिमा असहमति प्रकट गर्न पाउने र मौखिक वा लिखित रूपमा आलोचना गर्न पाउने छन् । तर हरेक सदस्य वा समितिले सम्बन्धित माथिल्लो समिति वा समितिको बहुमतले गरेको निर्णय कार्यान्वयनमा लानु पर्दछ ।

(२) कुनै पनि सदस्यले विधानको अधिनमा रही आफ्ना फरक मत राख्न पाउने छन् । केन्द्रीय समितिभित्र राष्ट्रिय महत्वका विषयहरूमा गम्भीर प्रकृतिको मतभिन्नता उत्पन्न भई फरक मतकर्ताले पार्टीव्यापी छलफल गर्न चाहेमा केन्द्रीय समितिको निर्णयमा निर्धारित प्रक्रिया अनुरूप निश्चित तहसम्म छलफलमा लान सकिने छ ।

(३) समितिको निर्णय पुस्तिकामा दर्ज गरिएका वा लिखित रूपमा सम्बन्धित समितिमा प्रस्तुत गरिएको अवस्थामा मात्र फरक मत मानिने छ । फरक मतका कारणले कसैप्रति भेदभाव गरिने छैन । तर फरक मत राख्नेले आफ्नो पदीय वा सङ्गठनात्मक दायित्वको भने निर्वाह गर्नुपर्ने छ । बहुमतले अल्पमतको कदर गर्नु पर्दछ ।

(४) महाधिवेशनले गरेका निर्णयहरू विपरीत वा ती निर्णयहरूसँग असहमतिका विषयहरूलाई अर्को महाधिवेशनको समयमा तोकिएको प्रक्रियाद्धारा उठाउन पाइने छ । त्यस्ता असहमति निर्धारित प्रक्रिया अनुरूप महाधिवेशनमा प्रस्तुत गर्न सकिने छ ।

४९. अनुशासनको कारबाहीः देहायको अवस्थामा कुनैपनि सदस्य वा समितिहरूलाई अनुशासनको कारबाही हुन सक्ने छ । यस्तो कारबाही गर्दा गल्तीको गम्भीरता हेरी कुनै पनि कारबाहीका रूपहरूको प्रयोग गर्न सकिने छ । विशेष परिस्थितिमा केन्द्रीय समितिले तोकिएको प्रक्रियाको अधिनस्थ रही कुनैपनि सदस्य र समिति उपर कारबाही गर्न सक्ने छ ।

(१) पार्टीको वैधानिक व्यवस्था र कार्यक्रमको विपक्षमा सार्वजनिक क्रियाकलाप गरेमा,

(२) पार्टी निर्णय नमानी खुला उल्लङ्घन गरेको प्रमाणित भएमा,

(३) पार्टीको प्रतिष्ठा र मर्यादामा आँच आउने काम गरेको प्रमाणित भएमा,

(४) पार्टी समितिको गोपनियता भङ्ग गरेमा,

(५) पार्टीद्वारा सञ्चालित आन्दोलनको विपक्षमा रहेमा वा आन्दोलन विराधीहरूसँग साँठगाँठ गरेमा,

(६) अनैतिक वा भ्रष्ट क्रियाकलाप गरेको प्रमाणित भएमा,

(७) पदीय आचरण वा पार्टी प्रतिष्ठाको विपरीत आर्थिक अनुशासन हिनता या पार्टी हित विपरितका कुनै गतिविधिमा संलग्न भएको प्रमाणित भएमा,

Hulakinews

(८) पार्टीको विधान वा केन्द्रीय समिति सदस्यहरूले पालन गर्नुपर्ने भनी उल्लिखित कर्तव्यको उल्लङ्घन गरेमा,

(९) विधानमा उल्लिखित अनुशासन सम्बन्धीअन्य कुराहरूको उल्लङ्घन गरेमा,

५०. कारबाहीको प्रकृया:

(१) माथि उल्लिखित क्रियाकलाप गरे बापत त्यसको प्रकृति र परिणाम हेरी सदस्यको हकमा सम्बन्धित समितिले लिखित वा मौखिक रूपमा स्पष्टीकरण माग्ने, आलोचना गर्ने, लिखित रूपमा आत्मालोचना गराउने, चेतावनी दिने, पद वा सदस्यताबाट निलम्बन गर्ने र पार्टी सदस्यबाट नै हटाउने कारबाही गर्न सक्ने छ । कारबाही गर्दा गल्तीको गम्भीरता हेरी कुनै पनि रूपको कारबाही प्रयोग गर्न सकिने छ । समितिको पदबाट हटाउन सम्बन्धित समितिको बहुमत आवश्यक हुने छ । कुनै पनि तहको पार्टी समितिको अध्यक्षलाई हटाउँदा माथिल्लो समितिको अनुमोदन लिनुपर्ने छ ।

(२) प्रदेश समितिको हकमा अनुशासन उल्लङ्घन गर्ने समिति सदस्यलाई अनुशासनको कारबाही गर्ने अधिकार केन्द्रीय समितिको अनुमोदनमा प्रदेश समितिलाई नै हुने छ ।

(३) स्थानीय समितिको हकमा सम्बन्धित समितिको सिफारिसमा एक तह माथिको समितिले अनुशासनको कारबाही अगाडि बढाउने छ ।

(५) पार्टी निर्णयको अवज्ञा गरेमा वा पार्टी हित र प्रतिष्ठामा आँच पुऱ्याउने काम गरेमा, जनप्रतिनिधिहरूको हकमा पार्टी केन्द्रीय

समितिले निर्वाचित भएको तहबाट हटाउने सम्मको कारबाही गर्न सक्ने छ ।

(६) पार्टी अनुशासनको कारबाही भोगिरहेका सङ्गठित सदस्यले कारबाही अवधिभर पार्टीको कुनै पनि तह र जनप्रतिनिधिमूलक निकायको निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिन सक्ने छैनन् ।

(७) विशेष परिस्थितिमा केन्द्रीय समितिले तोकेको प्रक्रियाको अधिनमा

रही कुनै पनि सदस्य र समिति उपर कारबाही गर्न सक्ने छ ।

(८) गंम्भीर प्रकृतिको अनुशासन उल्लङ्घन गरेको पाईएमा तत्काल निलम्बन गरी अनुशासनको कार्यवाहीको प्रकृया संचालन गर्न सम्बन्धीत समितिले निर्णय गरी गर्न सक्ने छ । सो को अनुानेदन १५ दिन भित्र माथिल्लो समितिबाट गराउनु पर्ने छ ।

५१. स्पष्टीकरण दिने मौका: पार्टीका कुनै पनि सदस्य वा समितिउपर कारबाही गर्नु अघि स्पष्टीकरण दिने मौका दिइने छ ।

५२. पुनरावेदन: आफूमाथि भएको कारबाही उपर चित्त नबुझे कुनै पनि सदस्य वा समितिले सम्बन्धित अनुशासन आयोगमा पुनरावेदन दिन सक्ने छ । केन्द्रीय समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूको हकमा सङ्घीय अनुशासन आयोगमा पुनरावेदन गर्न सकिने छ ।

परिच्छेद- ९

कोषको व्यवस्था

५३. पार्टीको आयश्रोत: पार्टीको देहाय बमोजिमको आयस्रोत हुने छ,

१. सदस्यता शुल्क

२. पार्टी लेवी

३. आर्थिक सहयोग

४. प्रकाशन बिक्री वितरण

५ लगानी र व्यवसायबाट प्राप्त आय

६. विशेष कार्यक्रम वा अभियानबाट सङ्कलित रकम

५४. पार्टीको कोष र यसको सञ्चालनः

(१) पार्टीको एउटा कोष हुने छ र यसको सञ्चालन तोकिए बमोजिम गरिने छ ।

(२) पार्टी कोष बैंक खातामार्फत सञ्चालन गरिने छ । पार्टीको दिनानुदिनको कार्य सञ्चालनका लागि नगदी कोष को व्यवस्था गरिने छ ।

(३) पार्टीको बार्षिक बजेट, योजना र कार्यक्रम तय गरी कोषको रकम

सञ्चालन गरिने छ ।

(४) सदस्यता शुल्क र लेवीको बाँडफाँट तोकिए बमोजिम हुने छ ।

५५.पार्टीको चल, अचल र जिन्सी सम्पत्तिः पार्टीको नाममा भएका चल, अचल र जिन्सी लगायत सम्पूर्ण सम्पत्तिमा पार्टीको पूर्ण स्वामित्व रहने छ । त्यसको पूर्ण लगत तोकिए बमोजिम राखिने छ । पार्टीको सम्पत्ति पार्टीको स्वीकृतिबिना कसैले पनि बेचबिखन गर्न पाउने छैन ।

५६. लेखा र लेखा परीक्षणः (१) पार्टीको आय-व्ययको लेखा सङ्घीय लेखापरीक्षण आयोगले तोके बमोजिम राखिने छ ।

(२) पार्टी केन्द्रको लेखा परीक्षण सङ्घीय लेखा परीक्षण आयोगद्वारा हुने छ ।

(३) प्रदेश र स्थानीय समितिको लेखापरीक्षण गर्न सङ्घीय लेखापरीक्षण आयोगले आवश्यक समन्वय गर्ने छ ।

Hulakinews

परिच्छेद-१०

विविध

विधान अधिवेशनः पार्टीको विधान निर्माण गर्न केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिले निर्णय गरेको समय र स्थानमा १ विधान अधिवेशन आयोजना गरिने छ। विधान अधिवेशनमा प्रतिनिधित्त्वको संख्या र प्रक्रिया केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिको बैठकले निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ।

(२) विधान अधिवेशनबाट पारित गरिएको विधान पार्टी विधानको रुपमा लागु हुनेछ । विधान अधिवेशनद्वारा विधान पारित नहुन्जेल सम्म यो अन्तरिम विधान कायम रहनेछ।

५८. तदर्थ समितिः

(१) निर्वाचित समिति नभएको ठाउँमा एक तह माथिको समितिद्वारा मनोनयन वा सम्बन्धित तहको भेलाद्वारा पार्टीको तदर्थ समितिहरू निर्माण गरिने छ । यस्तो समितिको मुख्य काम आफ्नो तहको अधिवेशन सम्पन्न गराउनु हुने छ । अधिवेशन सम्पन्न नहुँदासम्म यसले निर्वाचित समितिको अधिकारहरू प्रयोग गरी काम गर्ने छ । तदर्थ समितिको अवधि सामान्यतः ६ महिनाको हुने छ । आवश्यकता परेमा यो अवधि बढाउन सकिने छ । तर कुनै पनि अवस्थामा यो अवधि एक वर्षभन्दा बढीको हुने छैन ।

(२) निर्वाचित समितिको आफ्नो अवधि समाप्त भएको अवस्थामा सो समिति स्वतः तदर्थ समितिमा रूपान्तरित हुने छ । त्यसले तदर्थ समितिमा रूपान्तरित भएको ६ महिनाभित्र अर्को निर्वाचन सम्पन्न गर्नुपर्ने छ ।

५९.शपथग्रहणः

पार्टी समितिमा आबद्ध हुने प्रत्येक सदस्यले अनुसूची ७ मा उल्लेख भए बमोजिम शपथ ग्रहण गर्नुपर्ने छ ।

६०. वरियताक्रमःकेन्द्रीय समितिले आवश्यक ठानेमा वरियताक्रम तोक्न सक्ने छ।

६१. सङ्क्रमणकालीन व्यवस्थाः

(१) यस विधान अनुसार पार्टीका सबै तहका समितिहरूको नेतृत्व निर्माण नियमावली बमोजिम जातीय/सामुदायिक जनसङ्ख्याको अनुपातमा समानुपातिक समावेशी हुने छ। तर अधिवेशन नहुँदासम्म गठन गरिएका समितिहरूमा यो मापदण्ड पुरा नभए पनि यस विधान अनुसार मान्यता दिइने छ । अधिवेशनको आयोजना हुँदा भने विधानको कार्यान्वयन गर्नुपर्ने छ।

(२) जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको यो विधान लागू हुनुपूर्व गठन भएका दुबै पार्टीका सम्पूर्ण तहका सदस्य तथा समितिहरू स्वतः जनता समाजवादी पार्टी, नेपालमा रूपान्तरित हुने छन्।

Hulakinews

(३) दुबै पार्टीका चल अचल सम्पत्ति स्वतः जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको सम्पत्ति हुने छ ।

(४) दुबै पूर्व पार्टीका विभिन्न तहका अधिवेशन सम्पन्न भएका वा नभएका भए पनि यो विधान लागू भएपछि ती तहका समितिमा पदाधिकारी वा सदस्यहरू मिलान गर्न वाधा पुग्ने छैन ।

(५) एकता महाधिवेशन नभएसम्म पार्टीको महत्त्वपूर्ण निर्णयहरू समितिको सहमतिमा गरिने छ ।

६२. नियम बनाउने अधिकारः

विधानसँग नबाझ्ने गरी केन्द्रीय समितिले आवश्यक नियमावली र आचारसंहिता बनाउन सक्ने छ ।

६३. बाधा अड्काउ फुकाउनेः यस विधानको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा पर्न आएमा केन्द्रीय समितिको दुईतिहाई बहुमतले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने छ । सो को अनुमोदन महाधिवेशनबाट गर्नुपर्ने छ ।

६४. विधानको व्याख्याः यो विधान र विधान अन्तर्गत बनेको नियम विनियमको कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा यसको व्याख्या गर्ने अधिकार केन्द्रीय समितिलाई हुने छ ।

६५. विधान संशोधनः

(१) विधान संशोधन प्रस्ताव पेस गर्न चाहने कुनै पनि पार्टी सदस्यले महाधिवेशन सुरु हुनुभन्दा एक महिना अगावै तोकिएको प्रक्रियाद्वारा लिखित रूपमा विधान संशोधन प्रस्ताव दर्ता गर्नुपर्ने छ ।

पार्टीको अन्तरिम विधानलाई केन्द्रीय कार्यकारिणी समितिको २ तिहाईको बहुमतले संशोधन गर्न सक्नेछ । त्यसरी भएको संशोधन केन्द्रीय समितिद्वारा बहुमतले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।

६६. खारेजी र बचाउः यस अघि लागू रहेको एकीकरणपूर्वका सबै पार्टीको विधान खारेज गरिएको छ र त्यस विधानबाट भए गरेका सबै कार्यहरू यसै विधानबाट गरिएको मानिने छ ।

अनुसूची-१

पार्टीको झण्डा

समाजवादी पार्टीको झण्डा आयताकारमा ३ः२ को अनुपातमा लम्बाई र चौडाई रहने छ । झण्डाको माथि रातो रङ्ग तथा तल हरियो रङ्गको बिचमा सेतो रङ्गको पाँच कुने तारा रहने छ ।

झण्डामा रहेको रातो रङ्गले अग्रगमन, क्रान्ति र सामाजिक आर्थिक परिवर्तन, हरियो रङ्गले जैविक विविधता, पहिचान र स्वच्छ वातावरण र पाँचकुने ताराले समतामूलक समृद्धिको लक्ष्यलाई जनाउने छ । पार्टीको झण्डा यसप्रकार हुने छ ।

Hulakinews

अनुसूची-२

पार्टीको छाप

पार्टीको छाप पार्टीको लोगो बिचमा राखी माथि देवनागरी र तल अङ्ग्रेजीमा गोलाकारमा पार्टीको पूरा नाम र मुनी समितिको नाम र पार्टी स्थापना साल हुने छ। पार्टीको छाप यसप्रकार हुने छ।

अनुसूची-३

पार्टीको निर्वाचन चिन्ह

अनुसूची-४

पार्टीको लोगो

अनुसूची - ५

क) सदस्यता आवेदन पत्र
ख) पार्टी सदस्यता पत्र

अनुसूची - ६

पार्टी सदस्यता अभिलेखसंग सम्बन्धित

Hulakinews

अनुसूची-७

शपथ ग्रहणको ब्यहोरा

(मुटुमाथि दायाँ हात राखेर शपथ लिने ।

म .... जनता समाजवादी पार्टी, नेपालको .... समितिको ....

पद/सदस्यको................ जिम्मेवारी लिइरहेको यस महत्त्वपूर्ण घडीमा महान सहिदहरूलाई सम्झदै पार्टीको झण्डासामु उभिएर निम्न प्रतिज्ञा गर्दछु,

म समुन्नत सङ्घीय समाजवादलाई पार्टीको मार्गदर्शक सिद्धान्तको रूपमा आत्मसात् गर्ने छु,

म देश, जनता र पार्टीप्रति पूर्ण बफादार रही सत्यनिष्ठापूर्वक कसैमाथि पक्षपात नगरी, पूर्वाग्रह वा खराब भावना नलिई इमान्दारीताका साथ काम गर्ने छु,

म पार्टी विधान, नीति, कार्यक्रमको सदैव पालना र अनुशरण गर्ने छु,

म निजी वा व्यक्तिगत स्वार्थबाट माथि उठेर स्वच्छ एवम् नैतिक आचरणयुक्त जीवन बिताउने छु,

म देशमा विद्यमान सबैखाले शोषण, उत्पीडन र विभेदको अन्त्य र न्याय, समानता र स्वतन्त्रताका लागि लडी रहने छु ।

जनता समाजवादी पार्टी - जिन्दावाद ! जिन्दावाद ! आदरणीय सहिदहरू - अमर रहुन् ! अमर रहुन् !

हस्ताक्षर : .... नाम, थर : .... ठेगाना : .... पद : .... मिति : ....

Hulakinews